SOLVA
regio I project I partner

ZOTTEGEM WELZIJNSTRAAT, GROTENBERGE-STRAAT EN BIJLOKEPARK

ARCHEOLOGIENOTA

INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING VOOR STREEKONTWIKKELING IN ZUID-OOST-VLAANDEREN

GENTSESTEENWEG 1 B
9520 SINT-LIEVENS- HOUTEM
TEL 053 64 65 20

INFO@SO-LVA.BE
WWW.SO-LVA.BE

ZOTTEGEM WELZIJNSTRAAT, GROTENBERGESTRAAT EN BIJLOKEPARK

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

DAVY HERREMANS & LAURE MEESEN

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 DE VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE VOORONDERZOEK

Deze archeologienota is het resultaat van een volledig archeologisch vooronderzoek. Het archeologisch vooronderzoek nam de vorm aan van een bureauonderzoek. Hierbij was het mogelijk om al het noodzakelijke vooronderzoek uit te voeren.

1.2 DE AAN- OF AFWEZIGHEID VAN EEN ARCHEOLOGISCHE SITE

Er zijn geen archeologische vindplaatsen gekend binnen de contouren van het projectgebied.

Het projectgebied situeert zich op, en ten westen van, het grondgebied van het historische Grotenberge. Dorp en heerlijkheid Grothemberge ontwikkelde zich ten noordoosten van de historische stadskern van Zottegem als leengoed van de heerlijkheid Zottegem. De vroegste vermelding gaat terug tot de 13de eeuw. Het eigenlijke dorp zit ingepland op de oost-west georiënteerde rug ten zuiden en oosten van het projectgebied. De steile hellingen ten westen van het dorp waren tot in de 19de eeuw bebost[1]. Een deel van deze bossen was waarschijnlijk in eigendom van de Gentse Bijloke abdij. De urbane ontwikkeling in de directe omgeving van het projectgebied dateert van het laatste kwart van de 20ste eeuw.

In de ruime omgeving merken we vindplaatsen die teruggaan tot de Romeinse Tijd. Deze vindplaatsen bevinden zich vrijwel allemaal hogerop het landschap: op de ruggen in de omgeving of hogerop de overgangszone tussen de flanken van deze ruggen en de beekvalleien.

Tijdens het bureauonderzoek zijn geen aanwijzingen vastgesteld die kunnen wijzen op een eventueel bewaarde archeologische site binnen de contouren van het projectgebied.

1.3 DE IMPACTBEPALING

Het projectgebied betreft de Welzijnstraat, de Grotenbergestraat (deel tussen de Welzijnstraat en de spoorwegbrug) en een onbebouwde zone tussen het Bijlokepark, de Frans van de Meulebrouckstraat en de tuinen achter de Abeelstraat. Langsheen de noordelijke en westelijke grens van de terreinen voor het bufferbekken is er een gracht. Momenteel zijn de terreinen in gebruik als weiland. Op de aanpalende terreinen is een vijver aanwezig die in relatie staat tot een betonnen watervergaarbak langs het tracé van het Bijlokepark. De Welzijnstraat en de Grotenbergestraat zijn geasfalteerde openbare wegen met een rioleringssysteem.

De geplande werken omvatten de riolerings- en wegenis werken in de Welzijnstraat en de Grotenbergestraat, en de aanleg van een bufferbekken met een volume van 12.10m³ in het Bijlokepark. Het bufferbekken wordt uitgegraven tot op 52,75m TAW wat een maximale uitgraving van 1,27m betekent. De bestaande grachten worden deels geïntegreerd in het bekken en deels behouden in functie van de uitstroom.

Aan de zijde van het Bijlokepark wordt door ophoging een nieuwe dijk gerealiseerd die het bekken scheidt van de bestaande betonnen watervergaarbak. In het noordelijk deel van het projectgebied wordt waar nodig de bestaande dijk verhoogd tot op 54,20m TAW. Hier wordt ook een houtkant gerealiseerd.

In de zuidelijk hoek van het bufferbekken wordt een uitstroomconstructie gerealiseerd. Hier wordt de bestaande dijk verlaagd tot 54,00m TAW. Het dijklichaam en de gracht worden hier uitgewerkt met schanskorven. Een knijp van d200 zorgt voor afwatering richting gracht. Een nieuwe kopmuur uit schraalbeton (tot op ca. 51,95m TAW ca. 2,2m-mv) scheidt dijk en gracht.

[1] Inventaris Onroerend Erfgoed 2023: Kasteeldomein Breivelde [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300426 (geraadpleegd op 15 juni 2023)

Aan de kant van de bestaande vijver wordt er een nieuw overloop gerealiseerd (d200) die wordt ingegraven tot op 53,50m TAW of 0,7m-mv.

In noordoostelijk hoek wordt er een inrijstrook voorzien van 7,5m bij 4m. Deze wordt afgewerkt met grasbetontegels (rekening houden met een opbouw van ca. 40cm).

Een deel van de werken situeert zich in reeds verstoorde zones. Het gaat om de noordelijk, westelijke en zuidelijke randen van het projectgebied waar zich perceelgrachten uit de 18de-19de-eeuwse bevinden en waar ook in het verleden al grondverzet was voor de aanleg van de bestaande betonnen watervergaarbak. Hier situeert zich ook de geplaande aanleg van de uitstroomconstructie en inrijstrook. De impact van deze werken blijft dus eerder beperkt. De meeste impact is te verwachten bij het uitgraven van het centrale deel van het bufferbekken tot op een maximale diepte van 1,27 m -mv.

De werken in de Welzijnstraat en de Grotenbergestraat omvatten de realisatie van een nieuwe riolering en de aanleg van de wegenis, parkeerstroken en trottoirs. Het nieuwe rioleringssysteem zal bestaan uit een RWA- en een DWA-leiding. De RWA-leiding zal aangelegd worden op een diepte variërend tussen 2,19m en 2,7m onder het maaiveld. Op het kruispunt van de Deinsbekestraat en de Grotenbergestraat komt er een overstortconstructie waarbij er tot op 3,71m zal verdiept worden. De DWA-leiding zal aangelegd worden op een variërende diepte van 2,54m tot 3,49m onder het maaiveld. Op het kruispunt van de Grotenbergestraat en de Deinsbekestraat komt er een overstortconstructie waarvoor er tot op 3,58m-mv zal verdiept worden. Ook op het kruispunt van de Welzijnstraat en de Ooststraat komt er een overstortconstructie, hiervoor zal er afgegraven worden tot op een diepte van 4m-mv.

1.4 WETENSCHAPPELIJK KENNISPOTENTIEEL

Het wetenschappelijk kennispotentieel is eerder klein. Het archeologisch potentieel is op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek eerder laag in te schatten. De ruime omgeving kent menselijke aanwezigheid sinds de Romeinse tijd maar er zijn geen aanwijzingen dat er in het projectgebied een vindplaats aanwezig is. We wijzen ook op de stedenbouwkundige situatie van het Bijlokepark. De terreinen zijn volledig omsloten door (recent) ontwikkeld woongebied en parkgebied. Toekomstige ontwikkeling is daarmee uitgesloten. Resultaten uit eventueel verder onderzoek zullen dus nooit in een ruimere lokale context kunnen gelezen en geïnterpreteerd worden. De riolerings- en wegeniswerken vinden plaats binnen het huidige gabarit van de straten, deze zijn reeds sterk verstoord en verder onderzoek zou tot geen of zeer weinig kenniswinst leiden. Bovendien zijn bij deze smalle lijntracés, buiten historische kernen, de inzichten altijd zeer beperkt, kosten-baten gezien zou verder onderzoek hier niet te verantwoorden zijn.

1.5 DE BEPALING VAN DE MAATREGELEN

Verdergezet vooronderzoek of onderzoek is kosten-baten niet wenselijk.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Niet van toepassing